

Helsingin merellinen strategia

Projektipäällikkö Minttu Perttula

Helsinki

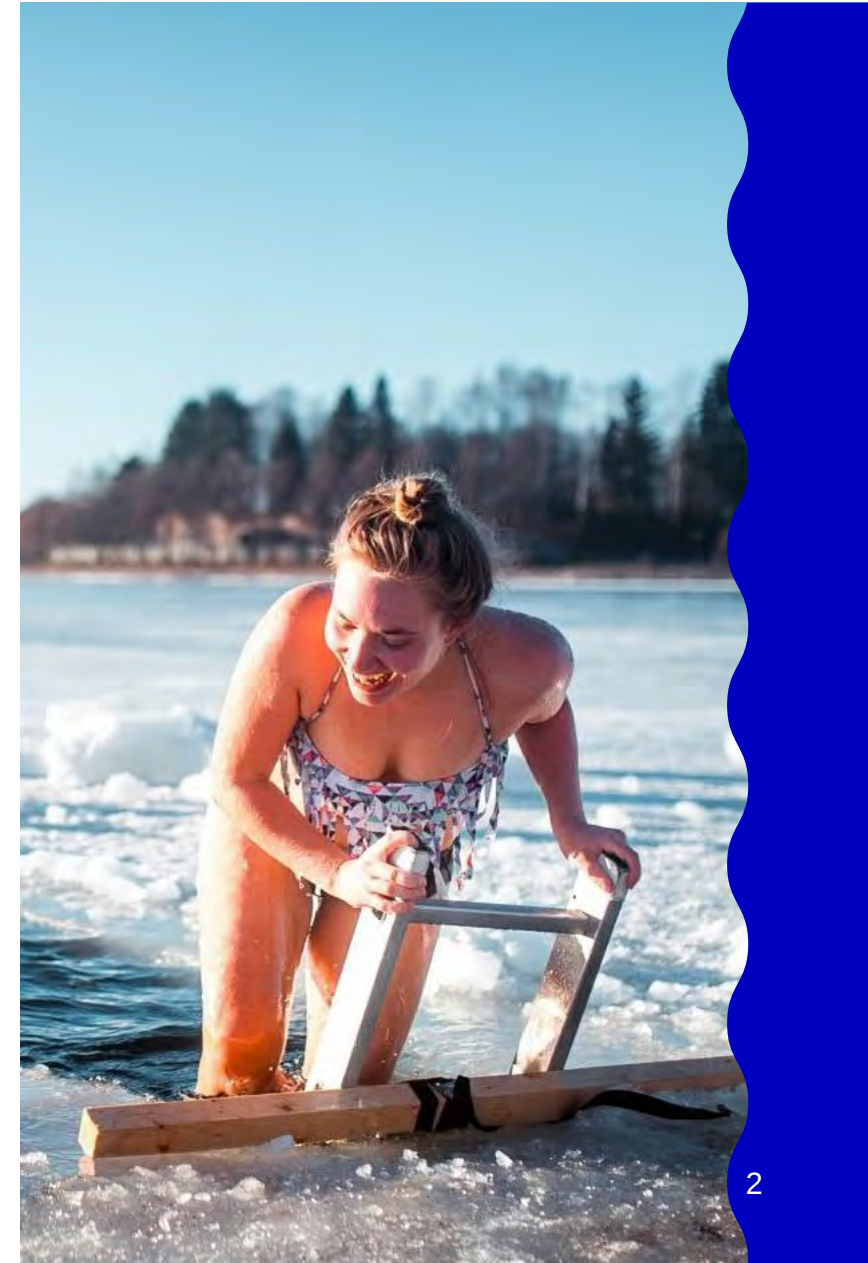

Helsingin kaupunkistrategia: merellisyyttä täytyy hyödyntää paremmin!

”Helsingin merellinen sijainti on osa kaupungin perusluonnetta ja -olemusta. Merellisyyttä ei ole hyödynnetty riittävästi kaupungin vetovoimatekijänä.

Lähisaariston avaamista edelleen yleiseen käyttöön jatketaan. Helsingiläisten virkistysmahdollisuuksien edistämiseksi, matkailupalvelujen kehittämiseksi ja kaupungin yleisen vetovoiman vahvistamiseksi laaditaan merellinen strategia, jossa haetaan keinoja mm. merellisten kohteiden saavutettavuuden parantamiseen, saariston palvelujen kehittämiseen ja merellisten tapahtumien edistämiseen. Helsingin saaristosta tehdään entistäkin houkuttelevampi matkailu- ja virkistyskohde. Helsinkiin luodaan saaristoa hyödyntävä, kansainvälinen julkisen taiteen biennale.”

”Helsinki vaalii arvokasta luontoaan ja toimii kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Viher- ja sinialueiden ekologinen laatu, saavutettavuus ja terveysvaikutukset turvataan.”

Yli 500 ehdotusta kaupunkilaisilta

Helsingin merellinen strategia: tavoitteet

- 1. Helsinki on vetovoimainen ja toimiva merikaupunki.**
- 2. Helsinki vaalii aktiivisesti arvokasta meriluontoaan.**
- 3. Helsingin merellisyyden vahvistaminen on kaikkien etu ja yhteinen tehtävä.**

Helsingin kaupungin merellisen strategia ja siihen liittyvä toimintaohjelma käynnistävät tarvittavat toimenpiteet kaupunkistrategiassa 2017–2021 asetettujen, Helsingin merellisyyttä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Strategia ja toimintaohjelma Kaupunginhallitukseen helmikuussa 2019

Helsingin merellinen strategia: tavoitteet 2018–2030 1/3

1. Helsinki on vetovoimainen ja toimiva merikaupunki

- Pääsy rannoille ja saariin on helppoa julkista liikennettä tai omaa venettä käyttäen.
- Huoltopalvelut toimivat
- Kestävyys ja pitkän tähtäimen suunnittelu toteutuvat merellisissä toiminnoissa.
- Saaristo, rannikko ja meri ovat alusta kokeiluille ja uutta luovalle elinkeinotoiminnalle.
- Digitalisaatiota hyödynnetään merellisissä palveluissa.
- Kansainvälisesti ainutlaatuisia tapahtumia järjestetään merellisessä ympäristössä.

”Saaristoon pitää päästä ilman että on mikään James Bond”, sanoo Helsingin uusi, meriasioihin keskittyvä virkamies.

Helsingiläiset toivovat, että saarissa voisi uida, sauna, paistaa makkaraa ja juoda kaljaa tulilla. Saaristossa pitää olla myös toimiva jätehuolto.

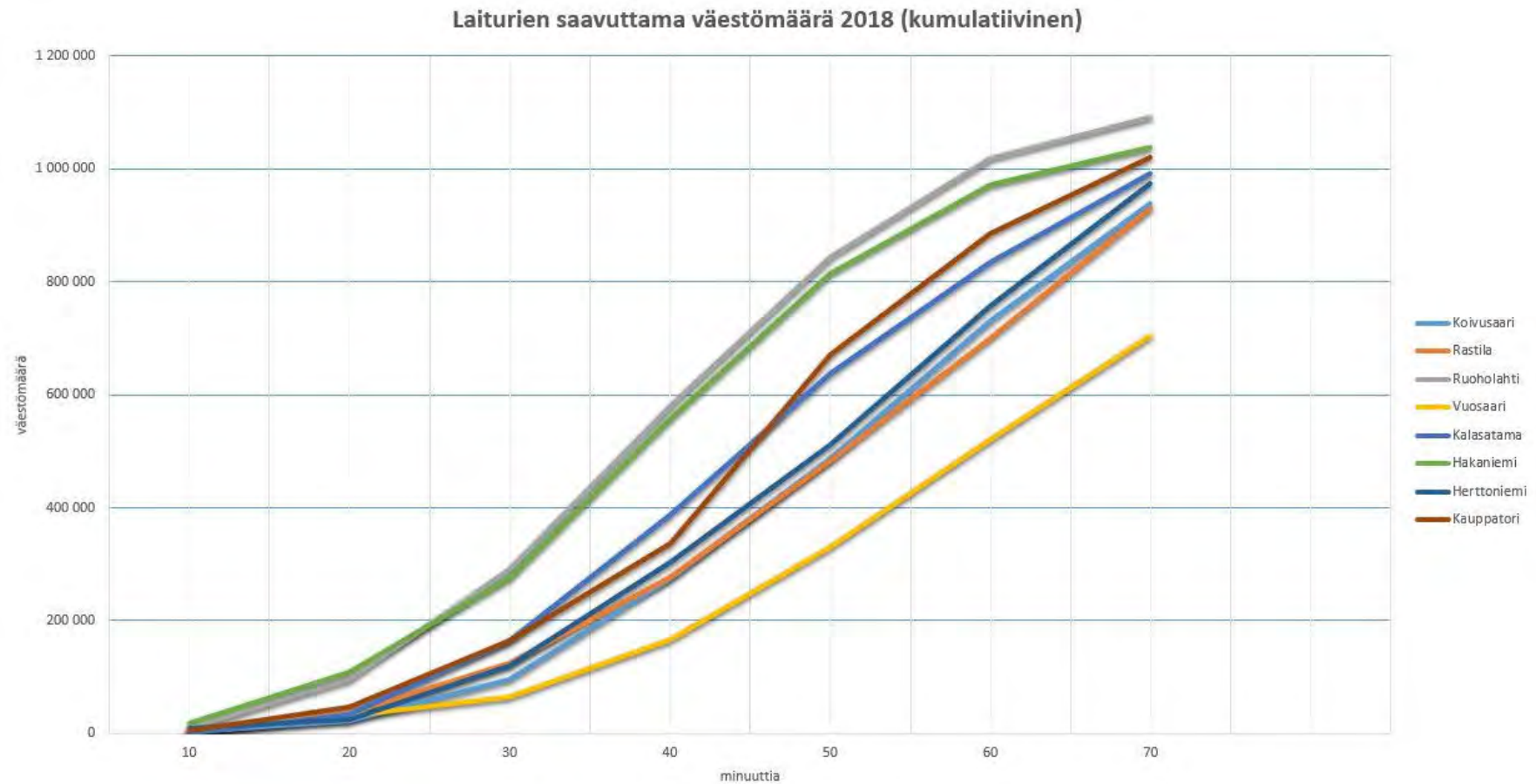

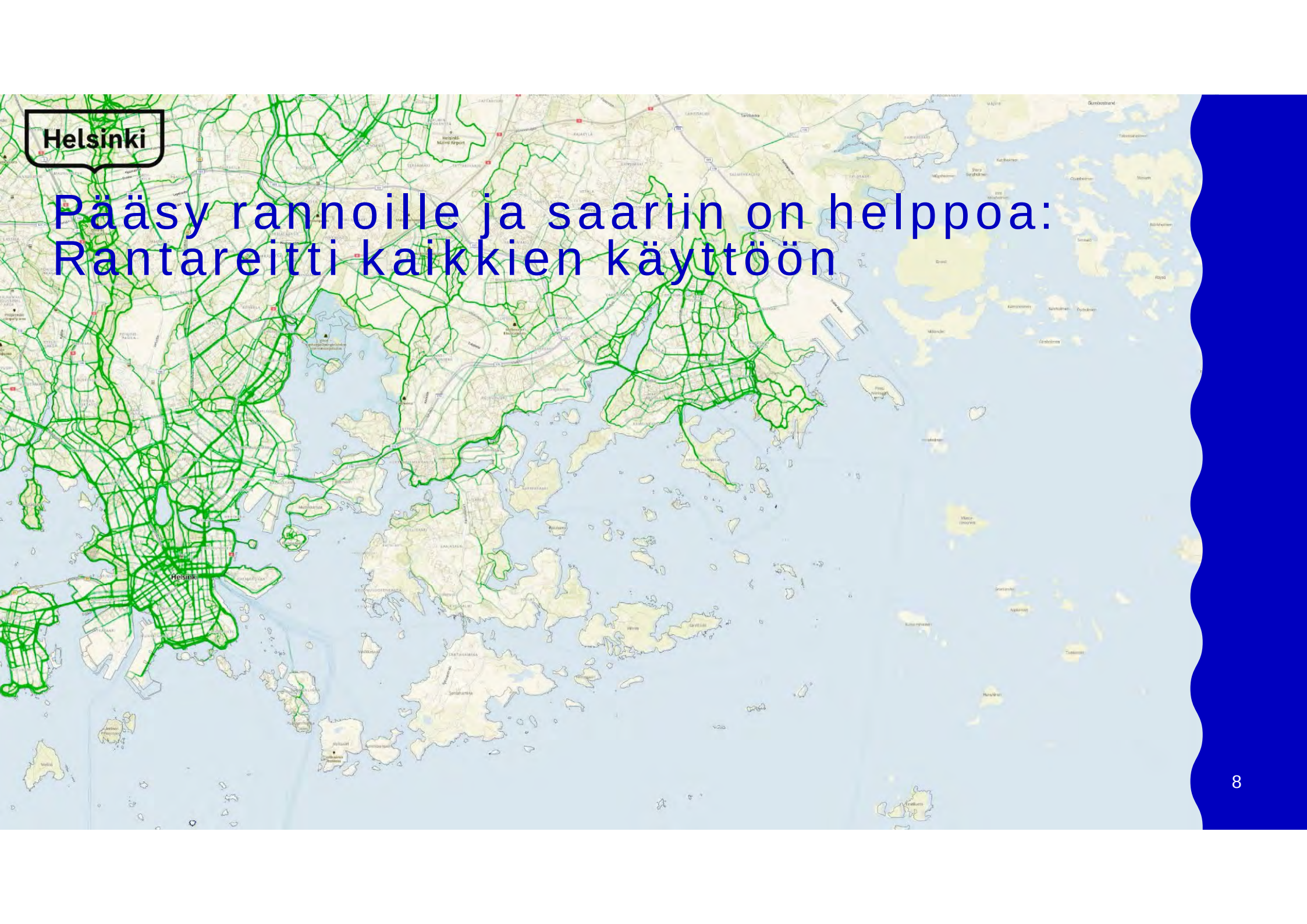
Pääsy rannoille ja saariin on helppoa julkista liikennettä tai omaa venettä käyttäen

- Valmistellaan vesijoukkoliikenteen kehittämisperiaatteet: määritellään kaupungin asema ja osallisuus vesijoukkoliikenteen kehittämisessä.
- Laaditaan vesijoukkoliikenteen yleissuunnitelma: sisältää vesiliikenteen linjastosuunnitelman eli reitit ja aikataulut sekä lippujärjestelmän määrittelyn.
- Kilpailutetaan vesiliikennelinjat 2020
- Hankkeissa kehitetään veneilijöiden palveluita

Pääsy rannoille ja saariin on helppoa: merelliset portit

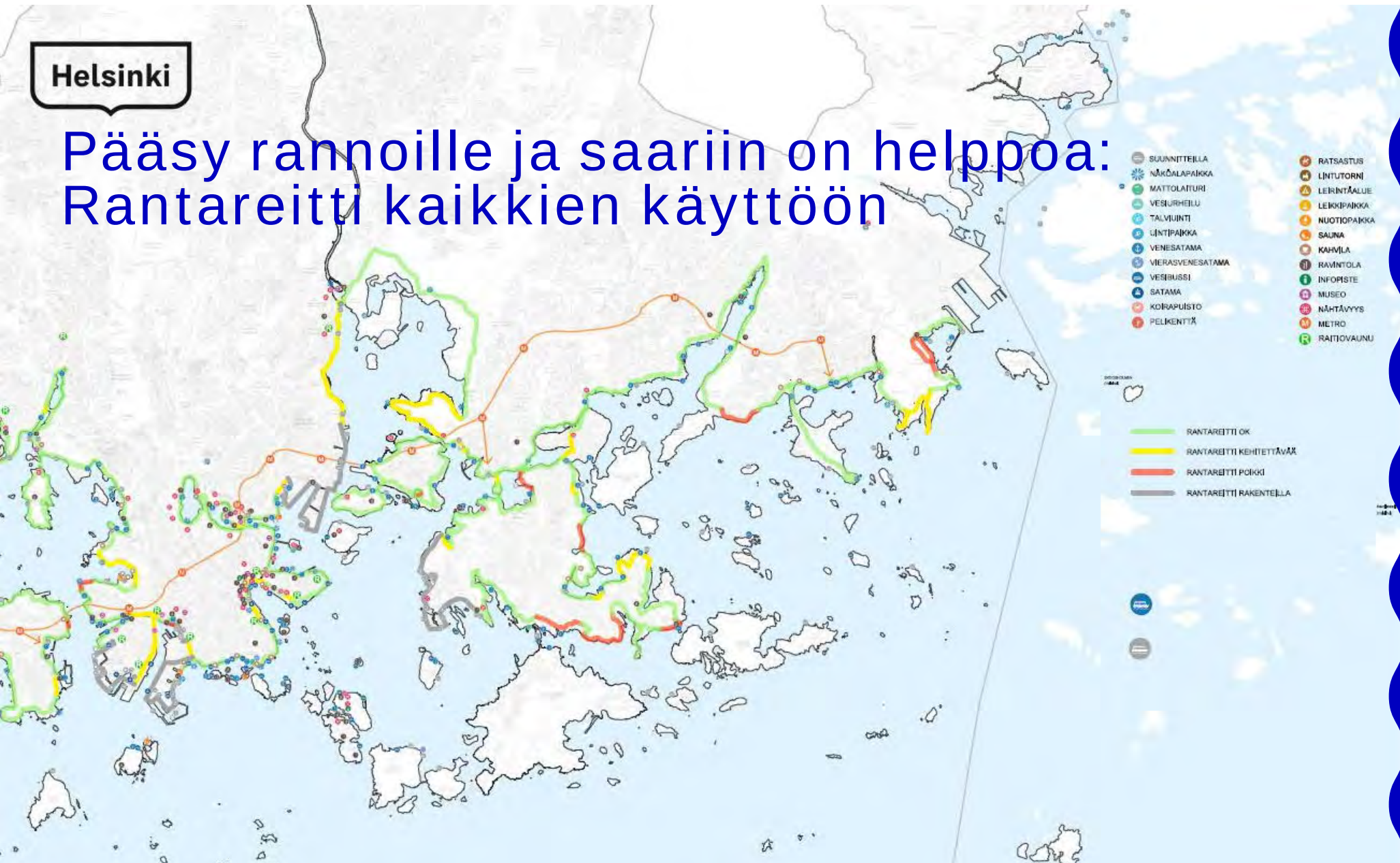

Helsinki

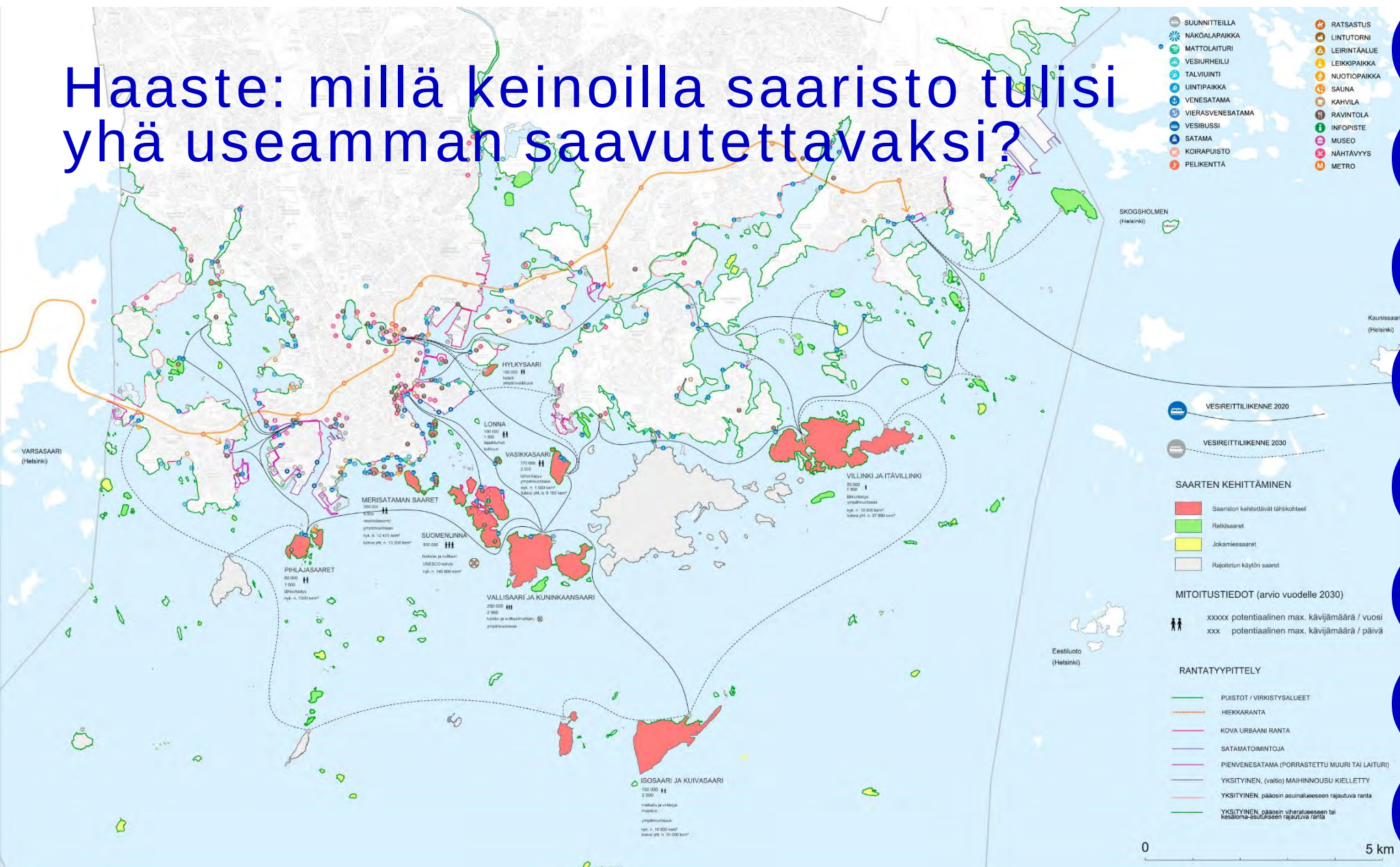
Pääsy rannoille ja saariin on helppoa:
Rantareitti kaikkien käyttöön

Helsinki

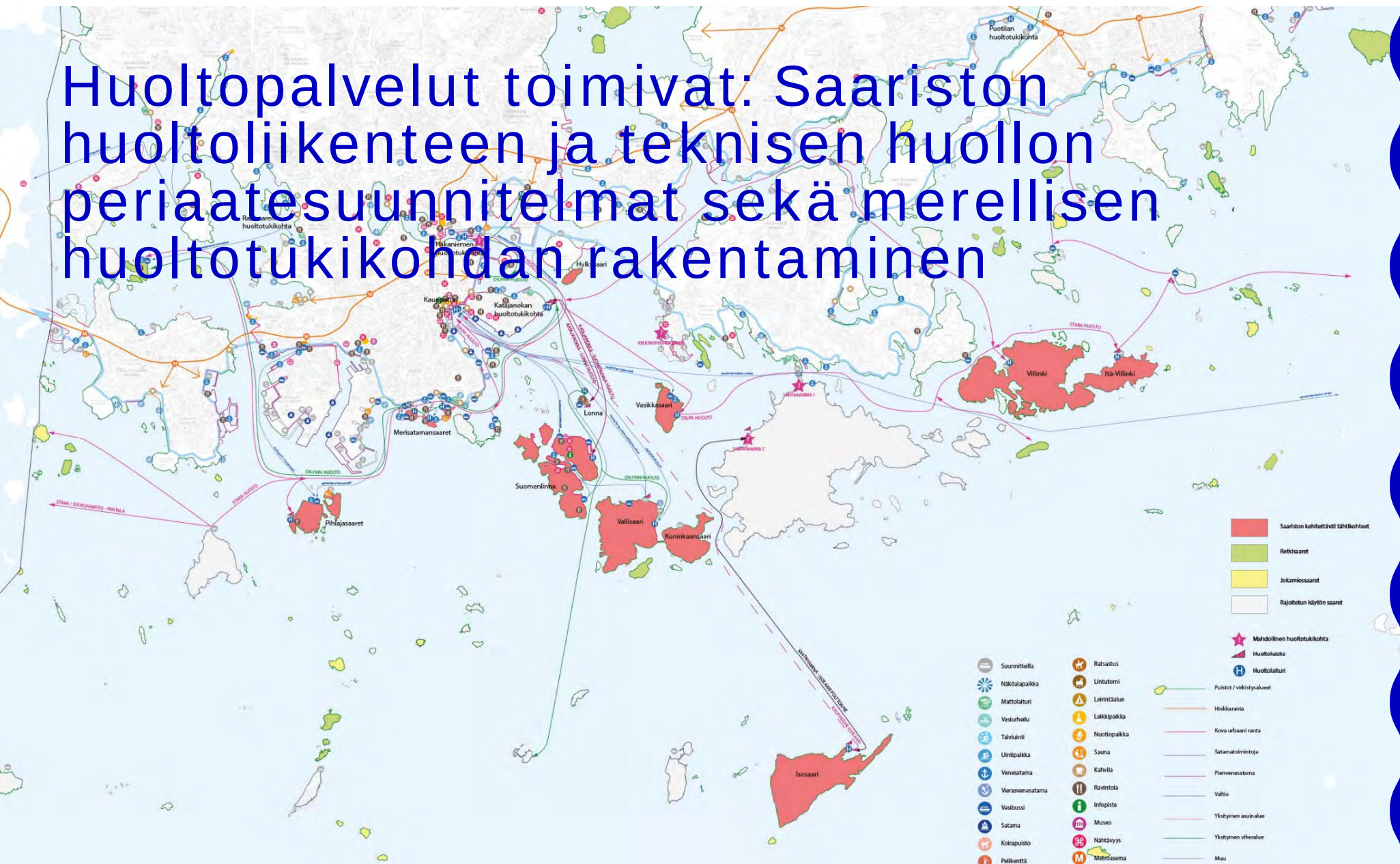
Pääsy rannoille ja saariin on helppoa: Rantareitti kaikkien käyttöön

Haaste: millä keinoilla saaristo tulisi yhä useamman saavutettavaksi?

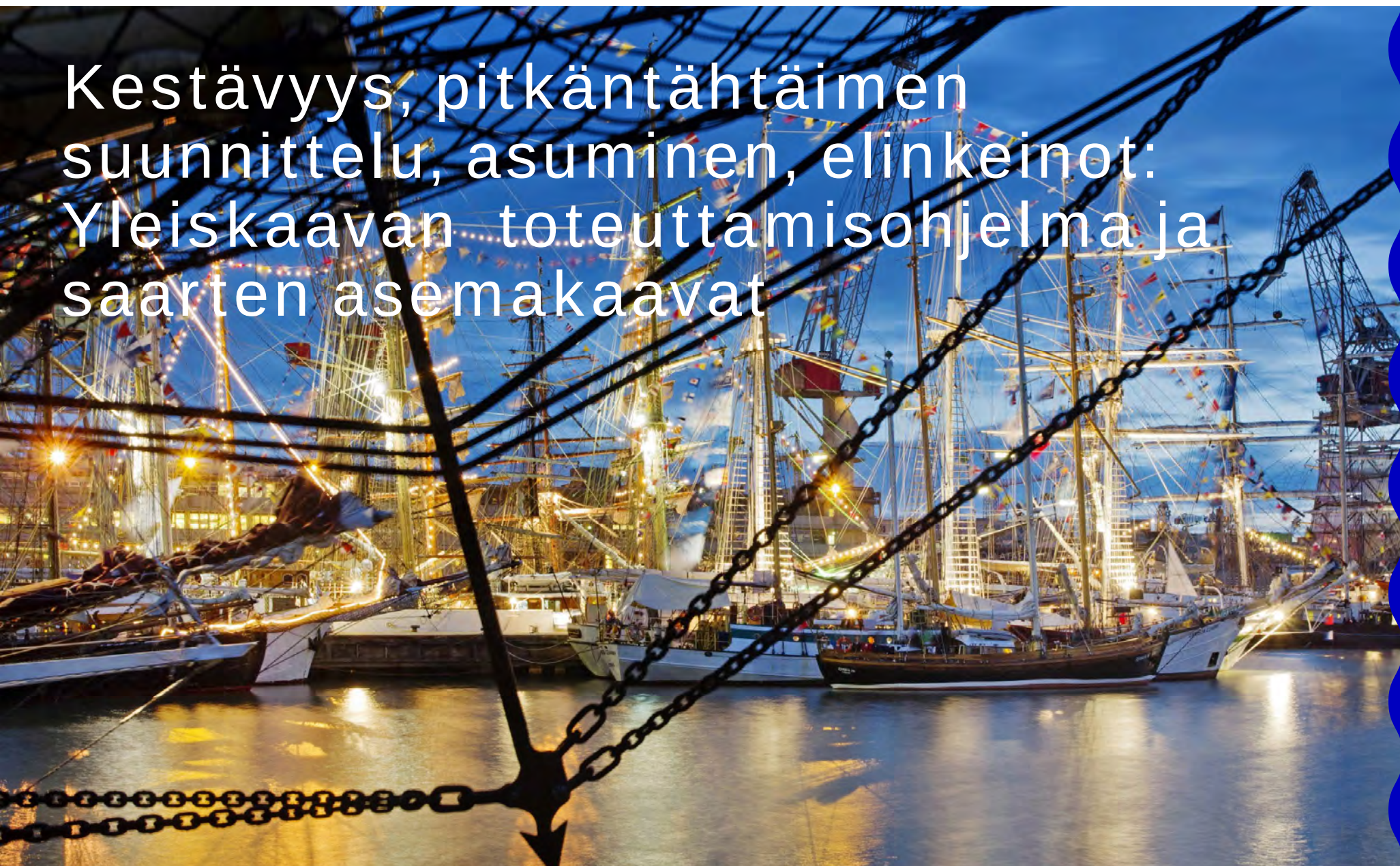
Huoltopalvelut toimivat: Saariston huoltoliikenteen ja teknisen huollon periaatesuunnitelmat sekä merellisen huoltotukikohdan rakentaminen

Haaste: Miten saarten huolto järjestetään kokonaistaloudellisesti edullisemmin ja tehokkaammin yhtenäisen järjestelmän kautta? Mikä on kaupungin rooli siinä?

Kestävyys, pitkäntähtäimen
suunnittelu, asuminen, elinkeinot:
Yleiskaavan toteuttamishjelma ja
saarten asemakaavat

Digitalisaatiota hyödynnetään merellisissä palveluissa: Luomme käyttöliittymän merelliseen Helsinkiin

- Merelliset tuotteet löytyvät ja ovat ostettavissa digitaalisista kanavista
- Matkailun digitaalisen ekosysteemin edistäminen ja rajapintojen hyödyntäminen
- Jakamistalous ulottuu tulevaisuudessa myös merelle. Esim. venepaikkoja ja veneitä voi väliaikaisesti edelleen vuokrata tarvitseville.

Kansainvälisesti ainutlaatuisia tapahtumia järjestetään merellisessä ympäristössä: Helsinki Biennaali 2020

- Helsinki Biennaali on kansainvälinen nykyaiteen suur tapahtuma. Ensimmäinen Helsinki Biennaali järjestetään kesällä 2020 Vallisaarella.
- Joka toinen vuosi toistuva tapahtuma tuo merellisiin kohteisiin 300 000 kävijää ja nostaa siten saariston ja ranta-alueiden kansainvälistä profiilia ja kiinnostavuutta elinkeinojen ja majoituspalveluiden paikkana.
- Helsinki Biennialille rakennetaan vahva kansainvälinen ja kotimainen markkinointi- ja viestintäkampanja. Voidaan ennakoida, ettei Helsingin saaristoon ole koskaan kohdistunut vastaavaa kansainvälistä kiinnostusta.

Benchmarking: Liverpool Biennial

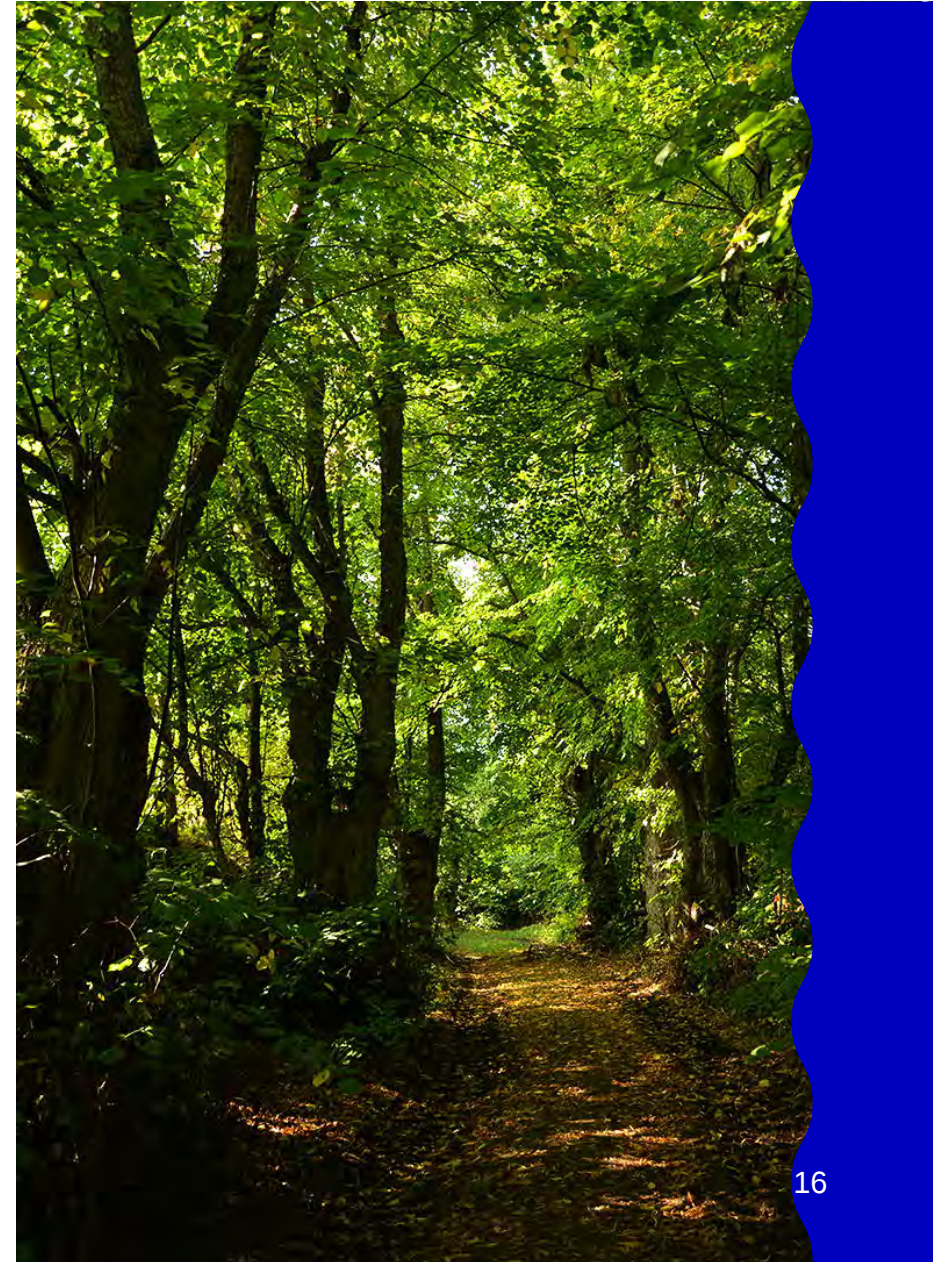
- Vuonna 2016: 600 000 kävijää, kesto 14 viikkoa, 20 näyttelypaikkaa, 50 taiteilijaa
- Taloudellinen vaikuttavuus 5,3 miljoonaa puntia.

Helsingin merellinen strategia: tavoitteet 2018–2030 2/3

2. Helsinki vaalii aktiivisesti arvokasta meriluontoaan

- Rantojen ja saariston suunnittelu ja käyttö on vastuullista.
- Rantojen ja saariston suunnittelu ja käyttö toteutetaan herkän saaristoluonnon, ainutlaatuisen Itämeren ja monikerroksisen kulttuuriperinnön ehdoilla.
- Tutkimustuloksia luonnon hyvinvointi- ja terveysvaikutuksista seurataan ja niitä sovelletaan merelliseen virkistystoimintaan.
- Ympäristönäkökulmien huomioiminen nähdään mahdollisuuksien kautta, mikä merkitsee muun muassa uudentyyppisen liiketoiminnan ja tuoteinnovaatioiden kehittämistä.

Rantojen ja saariston suunnittelu ja käyttö toteutetaan herkün saaristoluonnon, ainutlaatuisen Itämeren ja monikerroksisen kulttuuriperinnön ehdoilla: Saarten kategorisointi tukee suojelua ja käyttöä

Helsingin merellinen strategia: tavoitteet 2018–2030 3/3

3. Helsingin merellisyyden vahvistaminen on kaikkien etu ja yhteinen tehtävä.

- Merellisyys on hyvinvointia ja tasa-arvoa lisäävä resurssi, josta jokainen pääsee osalliseksi.
- Kaupungin rooli on toimia alustana. Yrittäjät ja yhteisöt tuottavat palveluita ja toimintaa.
- Kaupungin sisäistä yhteistyötä merellisissä asioissa tiivistetään.
- Yhteistyötä saariston muiden julkisten maanomistajien välillä vahvistetaan.

Haaste: Mahdollistajan roolin vahvistaminen

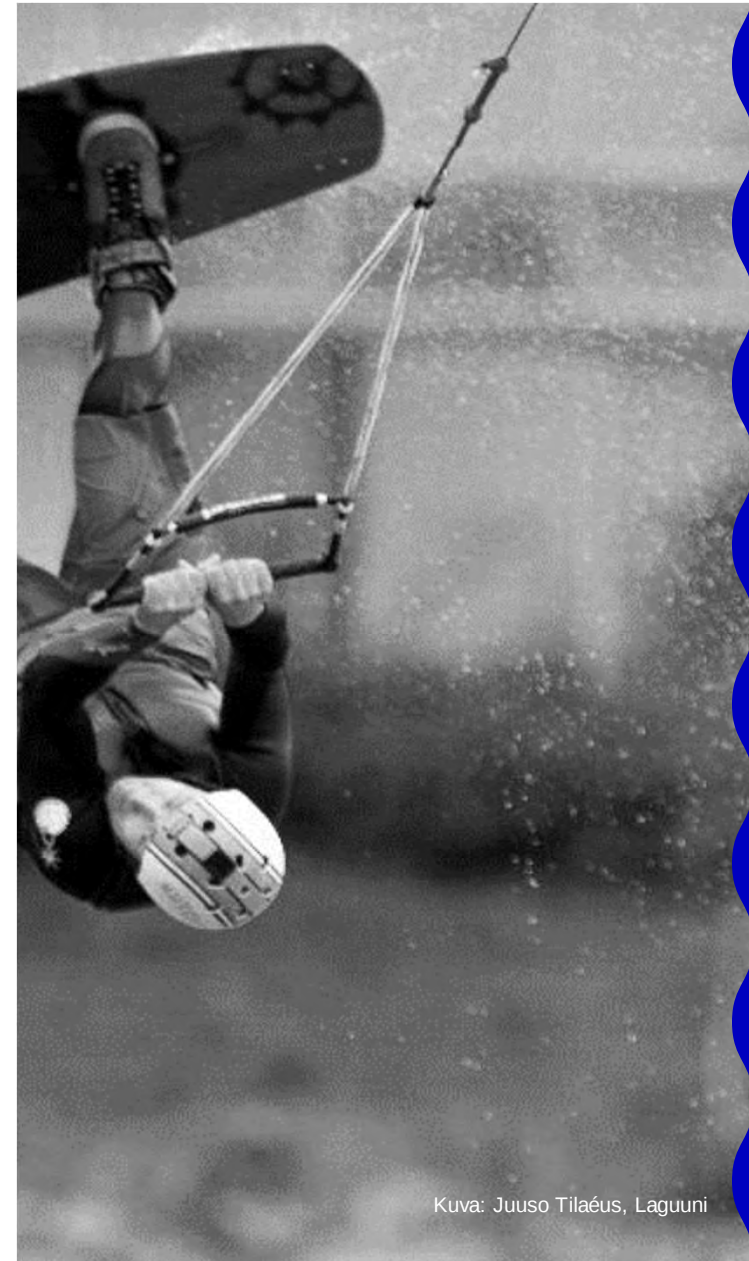
Nykytilanne:

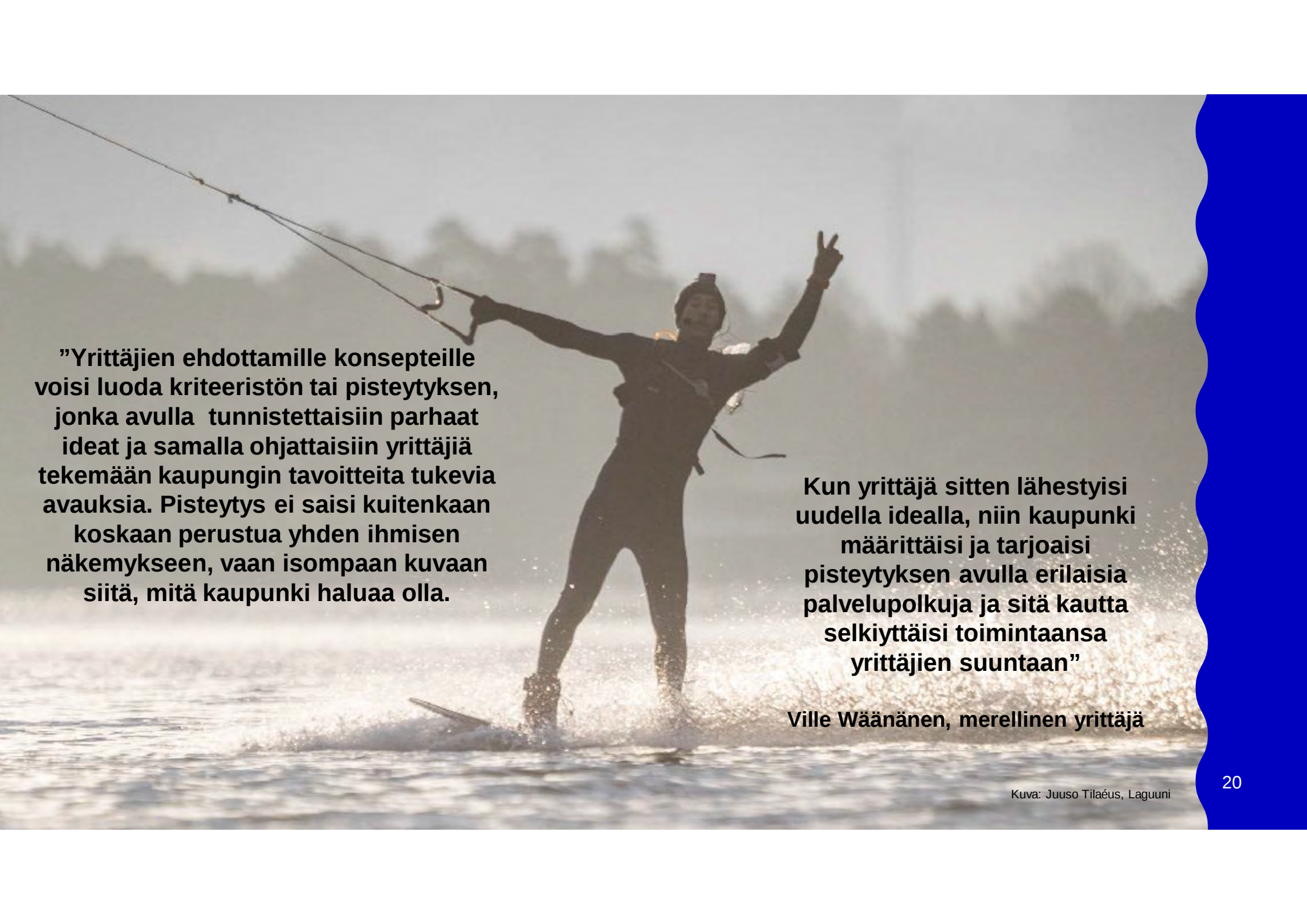
”Yrittäjän on vaikea löytää oikea henkilö kaupungilta kenen kanssa asiat tulisi hoitaa. Lupien saaminen kestää ja kehittäminen on hidasta.

Raskaalla byrokratialla on negatiivinen vaikutus yrittäjien mahdollisuuteen kehittää liiketoimintaansa ja jaksamiseen muutenkin hyvin rajoitetussa ympäristössä.”

Mahdollisuudet:

Saaria voitaisiin kehittää nopeilla kokeiluilla ja prototyypeillä. Kaupunki voisi luoda yrittäjille ”yhdessä luukun”, joka ei välttämättä tarkoita yhtä ihmistä, vaan yhtenäistä, sujuvaa ja läpinäkyvää toimintatapaa.

"Yrittäjien ehdottamille konsepteille voisi luoda kriteeristön tai pisteytyksen, jonka avulla tunnistettaisiin parhaat ideat ja samalla ohjattaisiin yrittäjiä tekemään kaupungin tavoitteita tukevia avauksia. Pisteytys ei saisi kuitenkaan koskaan perustua yhden ihmisen näkemykseen, vaan isompaan kuvaan siitä, mitä kaupunki haluaa olla."

Kun yrittäjä sitten lähestyisi uudella idealla, niin kaupunki määrittäisi ja tarjoaisi pisteytyksen avulla erilaisia palvelupolkuja ja sitä kautta selkiyttäisi toimintaansa yrittäjien suuntaan"

Ville Wäänänen, merellinen yrittäjä

Kuva: Juuso Tilaéus, Laguuni

Haaste: merellisen yhteistyön vahvistaminen

Nykytilanne:

”Tällä hetkellä jokainen saari kehittää omaa toimintaansa, jolloin Helsingin saariston kokonaiskonsepti jää helposti hajanaiseksi.

Koska marginaalit ovat pienet ja kausi lyhyt haluaa jokainen yrittäjä keskittyä pääasiallisesti oman tuotteensa myyntiin ja kehittämiseen, eikä aikaa tai mielenkiintoa kokonaisuuden kehittämiseksi yhdessä välttämättä löydy.”

Mahdollisuudet:

Tarvitaan **saarikonseptin omistajuutta esim.**

ohjausryhmä, joka on vetovastuussa palveluiden ja kokonaisuuden yhteiskehittämisestä ja hallinnasta. Lisäksi kehittäminen tulisi sitoa kiinteästi Merellisen Helsingin strategiaan, niin että Helsinki ohjaa kehitystä eikä se jää liikaa yksittäisten toimijoiden varaan. Toimijoiden välille tarvitaan enemmän avoimuutta ja yhteistyötä, joka hyödyttää kaikkia osapuolia.

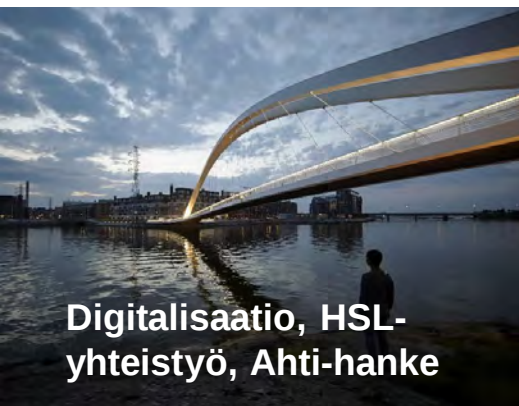
Helsinki

Helsingin merellisen strategian toimintaohjelma

- Toimintaohjelmaan on kerätty saariston ja rantavyöhykkeen kehittämishankkeita, joiden kautta Helsingin merellisyys alkaa vahvistua merkittävästi.
- Toimenpiteistä osa vaatii aluksi erityishuomiota. Niiden hyödyt jakautuvat laajasti koko kaupungin eduksi, mutta yksittäiset hankkeet eivät välttämättä aluksi toteudu normaalin kaupunkikehitysprosessin kautta.
- Toimenpiteiden kustannukset ovat vielä arvioita, jotka tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä. Myös kustannusten kohdentuminen kaupungin sisällä tulee tarkentumaan jatkosuunnittelussa.

Digitalisaatio, HSL-yhteistyö, Ahti-hanke

Toimiva vesiliikenne ja saavutettava saaristo: vesiliikenneselvitys ja vesiliikenteen kilpailutus 2020

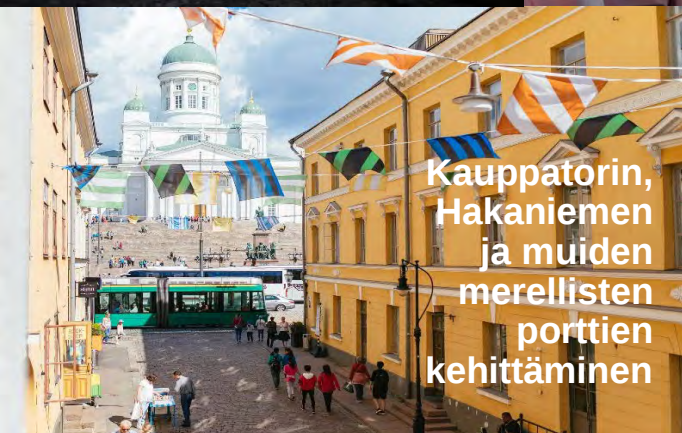
Taiteen, kulttuurin ja tapahtumien saaristo: Biennaali 2020, 2022...

Ranta-kesä

Ruoka, kahvi ja munkit: palvelut ja huolto kehittyvät käsi kädessä

Kauppatorin, Hakaniemen ja muiden merellisten porttien kehittäminen

Luontokokemus ja saariston uudet retkikohteet: Vasikkasaari 2019

Ravintola- ja majoituspalvelut: Vallisaaren ja Vasikkasaaren kaavat- ja niiden toteutus, kunnallistekniikka.

Virikkeellinen ja hauska elämä

Saaristo 24/7, 12 kk/v

Veneilijöiden palvelut, Vene Helsingissä -hanke

Historia, maailmanperintö, urbaani saaristokulttuuri

Tervetuloa keskustelemaan Helsingin merellisyydestä dialogiständille!

- Merellisen strategian projektipäällikkö Minttu Perttula, Elinkeino-osasto
- Arkkitehti Meri Louekari, KYMP
- Arkkitehti Henrik Ahola, KYMP
- Helsinki Biennaali 2020 projektipäällikkö Hanna-Mari Peltomäki, HAM
- Ympäristötarkastaja Raimo Pakarinen, KYMP
- Erityisasiantuntija Laura Yrjänä, ELO
- Yrittäjä Ville Wäänänen, Fregatti Oy

